

QAANAAQ

- **Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq**

Qaanaap piniartoqarfittut inissisimanera ataavartumik nukitorsarneqassaaq aalisarnerup ineriartortinnejnarneranut peqatigitillugu, nunaminertanik, angallatinut, atortunut il.il., kiisalu tunisassiorfinnut (aalisakkanik tunisassiorfik, qerititsiviit amma panertuuvisiit), inissiinissamut periarfissanik pitsaanerulersitsinikkut. Tamakkualu saniatigut illoqarfimmi sumiiffinni arlalinni inuussutissarsiortinnik mikisunik ingerlatsinissamut periarfissaqassaaq, matumani aammattaaq takorianut unnuisarfeqarnissamut periarfissat eqqarsaatigalugit.

Tunitsiveqarnermi periarfissat nunaqarfinniittut annertusineqartariaqarput. Pingaartumik Qeqertani qaleralinniarnermut soqtiginninneq annertooq eqqarsaatigalugit.

- **Ilinniartitaaq**

Aammattaaq kommunip illoqarfiiisa avannarlersaanni innuttaasut, inuunerme ilikkagaqarnissaminnut, periarfissaqartariaqarput. Pitsaasunik toqqissisimanartunillu atuartunut angerlarsimaffeqarnissaq, nunaqarfimmiunut ilinniartunut aamma inuusuttunut ilinniakkamik ingerlatalinnut, inuusuttunut inissiaqarnissaq, qulakkeerneqartariaqarput, taamatullu pikkorissarnernut ilinniaqaqqissinnaanernullu periarfissaqartariaqarpoq. Sinaakkuttat tigussaasut, illup iluuni silamilu, pitsasuussapput ilinniarnermi avatangiiseq pitsaanerpaaq anguneqassappat.

Nunaqarfinni, atuartut ikiliartoraluarpatluunniit, atuarfinni ulluuneranilu neqeroorutaasunut sinaakkuttat pitsaasuuusariaqarput, ilinniartitsisullu illuisa pitsaasut, nunaqarfiiit ilinniarsimasunik ilinniartitsisoqalersinnaanerat, qulakkiissavaat.

- **Inoqarfiiit aamma inigisat pitsaasut**

Angerlarsimaffik tassaavoq, ulluinnarni aallaavik, inuunerinnermullu tunngatillugu qitiusoq. Taamaattumik pingaaruteqarpoq Qaanaami illut pilersaarusiukkamik iluarsaatissallugit, iluarsartuussinissaq naammassineqarsinnaanngitsq pinngitsoorumallugu. Peqatigitillugulu nunaminertanik nutaanik illuliorfiusinnaasunik periarfissiisoqartariaqarpoq (assersuutigalugu nunarsuup kajungerisaanik misissuviup eqqaani), illulianut pioreersunut angissutsimikkut, inissimaffimmikkut qalipaatimikkullu naleqqussagaasunik, issittumi pissutsit aallaavigalugit qaffasissumik pitsaassusilinnik. Inissanik pisariaqartitsineq inuusuttunut, ilaqtariinnut utoqqarnullu atuuppoq, tassami nunaqarfinniit nutsertoqartuarmat.

Pingaartumik nunaqarfinni isaterisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarpoq, aammattaarli tamakkunani illoqarnerp pitsangorsaavagineqarnera, ulluinnarni pitsaanerusunik sinaakkutseeqataassaaq.

- **Kulturi kinaassuserlu**

Kommunip kulturikkut suliatigut tigussaasunik sinaakkutsiinissamik anguniagaa naammassineqarsinnaavoq, katersortarfimmi inissat pitsaanerusut, timersortarfeeqqap allinera aamma pitsaasunik naapittarfegarneq aqqutigalugit. Avannaani piniartutut inuuneq sumiiffimmik kinaassutsimut pingaaruteqarluinnartuuvoq, kommunillu annertussusianik qulakkeerneqataalluni. Qangaaniilli ingerlatat, imminut nammattumik attatiinnarneqarsinnaanerannut periarfissat tamaaniissapput, illoqarfiiullu inuuneranut ilaallutik. Piniartut piginnaasaat ilisimasaallu ilinniartitsinermi aamma atorneqarsinnaapput, najugaqavissunut tikeraanullu ilinniartitsissutigalugit.

Nunaqarfinni kulturip ingerlannisaanut inissaqarluassaaq, peqatigisaanillu ineriartorneq atortullu nutaalialiasut atorluarlugit.

- Toqqissisimaneq inuunerinnerlu

Kikkulluunnit atortunut inuunerinnerulissutaasinaasunut periarfissaqartitaasariaqarput. Qaanaami ilaqtariit meerartallit illuat inissaqarluartoq, naapittarfinnut ataatsimoorlunilu sullissivinnut tunngatillugu inissismalluartoq, inoqatinik akisussaaqateqarnermik nukitorsaaqataassaaq. Ingerlatat sannaviillu aammattaaq ullaunnarni aalajaassutsimik pilersitseqataasinnaapput, tamakkualu pilersaarusiornikkut qajannaatsunik sinaakkuserneqassapput.

Nunaqarfiiit meerartaat taakkualu kissatigisaat pingartinneqassapput. Savissivimmi pitsasumik naapittarfeqarnisssaq annertuumik kissaataavoq, taannalu minnerpaamik, assersuutigalugu, nunaqarfiiit ataasiakkaat pitsaanerusunik aqquserniorneqarnissaattulli, pingaruteqartigaaq.

- Peqqissuseq pinaveersaartitsinerlu

Qaanaaq, inissanik naammattunik inuleriffilorfissamullu periarfissanik naammattunik isumagineqassaaq, aammattaaq illuliorfiusimasunut tunngatillugu. Ataatsimut isigalugu nunaminertat ataatsimoornissamik siunertanut atorneqarsinnaasut qulakkeerneqartariaqarput, taammatullu illut inillu pioreersut atorneqangngitsut, innuttaasunit toqgarneqartut, atorneqarlutik. Silami ingerlatassanut periarfissat, timi atorlugu ingerlatsinissamut naleqquttuussapput, illup iluanullu tunngasut, soorlu timersortarfeeqqap allinissaa, tunngaviusumik pilersaarusiami akuerineqarnissa qinnuteqaatigineqassaaq.

- Angallannermi periarfissat pilersuinerlu

Tamaani aqqusernit uteqqiattumik ajornartorsiutaapput, isumannaallisarneqaqqittariaqarlutillu, pingartumik aattulerneranut atatillugu. Pilersuinermi aqqutit ataavartumik illersuusersorneqartariaqarput annertusarneqarlutillu. Aammattaaq qaammaqquitit Qaanaami immikkut pingaruteqarput, seqernup qaammatini arlalinni qinngorfigineq ajugaani, matumanilu imminut nammattumik aaqqiissuteqartoqarsinnaanera isumaliutigineqartariaqarpoq. Aalisakkanik tunisassiorneq annertusiartussappat, pitsasumik umiarsualiveqarnissaanik pisariaqartitsineq annertusissaaq, avannarpasinnerpaamilu sanaartugassanik pilersaarusi, sivisumik pilersaarusiortoqarnissaanik pisariaqartitsisarput. Ilanngullugulu sulissutigineqartariaqarpoq, tankeqarfiiit, illoqarfiup qeqqani inissinneqarsimasut, nuunneqarnissaat assersuutigalugu mittarfeqafiu tankeqarfiiisa eqqaannut.

Nunaqarfinni pingaarutilinnik pilersuineq amigaataavoq. Sumiiffinni ataasiakkaani, siunissamut tunngatillugu isummertoqarnissa, pisariaqartinneqarpoq.

- Silap pissusaa, avatangiiseq pinngortitarlu

Eqlaaveqarneq pillugu ajornartorsiummut annertuumut, isumannaatsumik aaqqisoqarnissa, Qaanaami pisariaqartinneqarpoq, tassami eqqaavissuarmi ammaannartumik ikuallanneqartarput, qillertuusakut anartarfiillu puusiartaat kajortut. Ikuallaavik atorsinnaasoq imaluunniit nunaminertaq usilersorfiusinnaasoq, aaqqiissutaasinnaapput. Silaannap pissusaata allangornera, innuttaasut qangatoortumik nerisaqariaasiannut tunngatillugu pissutsinik nutaanik kinguneqarpoq, ilungersunartutullu tigusariaqarluni, kulturimut teknikkimullu tunngatillugu.

Pingartumik nunaqarfinni pingaruteqarpoq, tassami pinngortitamik inooqateqarneq aammattaaq eqqagalerinikkut eqqiluisaarnikkullu ersiuteqarpoq.

- Siuaasaniit kingornussarsiat allanngutsaaliuinerlu

Pingartumik oqaluffiup tamatumalu eqqaani, amma katersugaasivup (Knud Rasmussen's pisiniarfiata) eqqaani nunaminertat ammaannartut pigiinnarneqartariaqarput. Taamatullu piniartut illoqarfianni illut taartaasut atorneqarneri periarsissaallu eqqarsaatigineqartariaqarput. Takkumi namminneerlutik oqaluttuarisaanermi takussutissaallutik eqqaassutissaapput, illoqarfimmullu ilaalluinnarlutik.

Qangaaniilli inuussutissarsiutitoqqanut ingerlattakkanullu inissaqartuassaaq, tamakkualu nukittorsarneqassapput atortuarnerisigut, assersuutigalugu takornariaqarnermi ilinniartitsissutitullu.

- **IT, tamat oqartussaaqataanerat oqaloqataanerlu**

Kommuneplani tassaalissaq iloqarfiup nunaqarfíllu aqunneqarneranni sakkóq pingaarutilik, suliniut nutaat tamaani anguniakkanut naapertuuttumik ingerlanneqaatigisinnasaat.

Pisariaqartinnejqarportaaq, kommuneplanip innuttaasunut paassisutissiissutigineqarnissaa, taakkualu suliap ingerlanerani ataavartumik tusarniarneqartarnissaat. Qaanaami annertuumik ajornartorsiutaavoq internettikkut attaviit pitsaannginerat. Aammattaaq ilaatigullu tamanna pissutigalugu innuttaasunik oqaloqateqarneq sumiiffinni toqqaannartumik ingerlanneqartassaaq.

Tamat oqartussaaqataaneratigut, inuiaqatigiinni assigiinngissuterpassuit paarineqassapput, ikinnerssuteqartullu illersorneqarlutik. IT tassaavoq nunarsuup sinneranut, innuttaasut amerlasuut angujuminaatsitaannut, isertarfik.